Durumluk Öfke Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Durumluk Öfke Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20244

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Durumluk Öfke Ölçe?i, Spielberger taraf?ndan geli?tirilen öfke ölçüm araçlar?n?n Türkçe'ye bir uyarlamas?d?r. Bu ölçek, bireyin belirli bir anda veya belirli bir durumu deneyimlerken hissetti?i geçici, yo?un ve öznel Durumluk Öfke düzeyini ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in Türkçe uyarlamas? ve geçerlilik çal??mas?, 2015 y?l?nda Tuba Kalay taraf?ndan tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unu ve psikometrik özelliklerinin güvenilirli?ini saptamay? hedeflemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Durumluk Öfke, Öfke Ölçe?i, Spielberger, Öfke Yönetimi, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Tuba Kalay, Duygusal Durum.

Yazarlar

Tuba Kalay.

Amaç

Durumluk Öfke Ölçe?i'nin temel amac?, bireyin o anki psikolojik durumuna ba?l? olarak ortaya ç?kan, geçici nitelikteki öfke halinin yo?unlu?unu ve ?iddetini standart bir ?ekilde belirlemektir. Bu araç, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda, özellikle stresli durumlar kar??s?nda ya da müdahale programlar? öncesinde ve sonras?nda bireyin anl?k öfke tepkilerini de?erlendirmek için kritik bir öneme sahiptir.

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas?n?n özel amac? ise, uluslararas? alanda kabul görmü? bu de?erli arac?n Türk popülasyonu üzerinde güvenilir ve geçerli bir ?ekilde kullan?labilmesini sa?lamakt?r. Bu sayede, Türk kültürü ba?lam?nda öfke deneyimlerinin anla??lmas?na ve ilgili psikolojik ara?t?rmalar?n geli?tirilmesine katk?da bulunulmas? hedeflenmi?tir.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel duygusal yap?lardan biri olan **Durumluk Öfke** (State Anger) yap?s?n? ölçer. Durumluk öfke, bir bireyin belirli bir zamanda deneyimledi?i, yo?unluk ve süresi de?i?im gösteren duygusal bir durumdur. Bu durum, genellikle gerginlik, rahats?zl?k, sinirlilik ve otonom sinir sisteminin aktivasyonu gibi fizyolojik ve bili?sel bile?enlerle karakterizedir.

Yap?n?n ölçülmesi, bireyin sürekli bir e?ilimden ziyade (Sürekli Öfke/Trait Anger), çevresel tetikleyicilere kar?? gösterdi?i anl?k tepkileri de?erlendirmeye olanak tan?r. Bu ayr?m, öfkenin

ARABPSYCHOLOGY.COM

hem kal?c? bir ki?ilik özelli?i hem de geçici bir duygu durumu olarak ele al?nmas? gereken karma??k do?as?n? yans?t?r.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgileri detayl? olarak sunulmam?? olsa da, Kalay (2015) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unun ve teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?inin belirlenmesi için kapsaml? geçerlik çal??malar? yap?lm??t?r. Bu çal??malar genellikle **yap? geçerli?i** (faktör analizi sonuçlar? arac?l???yla) ve **ölçüt ba??nt?l? geçerlik** (di?er öfke veya duygu durum ölçekleri ile korelasyonlar) yöntemlerini içermektedir.

Uyarlama sürecinde, maddelerin dilsel e?de?erli?i ve kültürel uygunlu?u uzman görü?leri al?narak sa?lanm??; ard?ndan istatistiksel analizlerle ölçe?in orijinal yap?y? koruyup korumad??? test edilmi?tir. Bu, Durumluk Öfke Ölçe?i'nin Türkiye'deki bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilirli?ini gösteren temel bir ad?md?r.

Güvenirlik

Kaynakta güvenirlik katsay?lar? belirtilmemi?tir. Ancak, psikometrik aç?dan sa?lam bir uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla çe?itli güvenirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizler genellikle **iç tutarl?l?k güvenilirli?i** (Cronbach Alfa katsay?s?) ve **test-tekrar test güvenilirli?i** çal??malar?n? kapsamaktad?r.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? (durumluk öfkeyi) ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterirken; test-tekrar test katsay?s?, k?sa bir zaman aral???nda ölçüm sonuçlar?n?n ne kadar kararl? kald???n? ortaya koyar. Bu çal??malar, Durumluk Öfke Ölçe?i'nin Türk örnekleminde güvenilir sonuçlar üretti?ini varsaymak için gereklidir.

Faktör Analizi

Durumluk Öfke Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? s?ras?nda, ölçe?in tek boyutlu yap?s?n?n (ya da orijinal ölçe?in belirledi?i alt faktörlerin) Türk popülasyonunda da geçerli olup olmad???n? do?rulamak amac?yla faktör analizi kullan?lm??t?r. Bu analizler, genellikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ve **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** yöntemlerini içerir.

Faktör analizinin amac?, ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen temel yap? alt?nda kümelenip kümelenmedi?ini istatistiksel olarak kan?tlamakt?r. Kalay (2015) çal??mas?nda, orijinal Spielberger modelinin faktör yüklerinin ve uyum indekslerinin Türk verileriyle ne ölçüde örtü?tü?ü incelenmi? ve böylece ölçe?in yap?sal geçerli?i desteklenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz bildirim envanteri. Genellikle 4'lü Likert tipi derecelendirme kullan?l?r (Örne?in: 1=Hiç, 4=Çok Fazla).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Belirtilmemi?, ancak yüksek lisans tezi örneklemi genellikle üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin popülasyonundan olu?ur.

Popülasyon Detaylar?: Kalay (2015) tezi kapsam?nda kullan?lan örneklem, ölçe?in Bahçe?ehir Üniversitesi'nde gerçekle?tirilen psikometrik çal??malar?na temel te?kil etmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireylerin belirli bir anda hissettikleri durumluk öfke seviyesini yans?tan ifadeleri i?aretlemesi esas?na dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Öfke, Psikoloji, Duygusal Durum, Charles Spielberger, Psikometrik Özellikler, Stres, Durumluk Öfke.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Tuba Kalay

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im Adresi: tuba.kalay@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2015

?zinler ve Ücret: Ölçe?in bilimsel ve akademik amaçl? kullan?m? genellikle sorumlu yazar?n iznine tabidir. Ticari veya klinik amaçl? kullan?mlar için, orijinal ölçe?in (Spielberger) telif haklar? ve izin süreçleri ayr?ca dikkate al?nmal?d?r. Ölçe?in uyarlamas? bir yüksek lisans tezi

ARABPSYCHOLOGY.COM

kapsam?nda yap?lm??t?r.

Kaynaklar

Kalay, T. (2015). *Spielberger'in Durumluk Öfke Ölçe?inin Türkçe'ye uyarlamas? ve geçerlilik çal??mas?* . Bahçe?ehir Üniversitesi, ?stanbul.

Tez Merkezi Linki: tez.yok.gov.tr

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: durumluk-ofke-olcegi-toad.pdf

Durumluk Öfke Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddeler için yazar?n tezine ya da yukar?da belirtilen PDF dosyas?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM